

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 17.12.2009
COM(2009)703 τελικό

2009/0190 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Ηνωμένες Πολιτείες στο πλαίσιο της εφαρμογής του «Προγράμματος Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

- Το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της 30ής Νοεμβρίου 2009 εξουσιοδότησε την Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υπογράψει ενδιάμεση συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από την ΕΕ στις ΗΠΑ στο πλαίσιο της εφαρμογής του «Προγράμματος Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας» (TFTP). Η συμφωνία υπεγράφη από τα συμβαλλόμενα μέρη στις 30 Νοεμβρίου 2009 και θα ισχύσει προσωρινώς από την 1^η Φεβρουαρίου 2010. Η συμφωνία είναι μέγιστης διάρκειας 9 μηνών και θα αντικατασταθεί εν ευθέτω χρόνο από συμφωνία μεγαλύτερης διάρκειας ισχύος.
- Σκοπός της συμφωνίας της 30ής Νοεμβρίου 2009 είναι να εξασφαλισθεί η συνέχιση του προγράμματος TFTP, το οποίο υφίσταται από τα τέλη του 2001 και βάσει του οποίου το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ (Treasury Department) απευθύνει διοικητικές κλήσεις στον αμερικανικό βραχίονα της Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT) με αίτημα τη διαβίβαση στο Treasury Department περιορισμένων συνόλων δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών τα οποία διέρχονται από το δίκτυο δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών της SWIFT. Η σύναψη της συμφωνίας της 30ής Νοεμβρίου 2009 από την ΕΕ και τις ΗΠΑ ήταν επιβεβλημένη λόγω του ότι η νέα αρχιτεκτονική συστημάτων της SWIFT, που τέθηκε σε λειτουργία την 1^η Ιανουαρίου 2010, απειλούσε να υπονομεύσει τη χρησιμότητα του προγράμματος TFTP εις βάρος των συμφερόντων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Στις αρχές του 2007, η Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άρχισαν συνομιλίες με το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ σχετικά με την επεξεργασία από αυτό το τελευταίο προσωπικών δεδομένων τα οποία προέρχονται από την ΕΕ και αποκτώνται μέσω του προγράμματος TFTP. Ως άμεσο επακόλουθο των συνομιλιών αυτών, το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ ανέλαβε τον Ιούνιο του 2007 μια σειρά μονομερών δεσμεύσεων έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γνωστές ως «Δεσμεύσεις TFTP»)¹. Οι «Δεσμεύσεις TFTP» θέτουν ρητούς περιορισμούς επί της επεξεργασίας από μέρους του Υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ προσωπικών δεδομένων τα οποία προέρχονται από την ΕΕ και αποκτώνται μέσω του προγράμματος TFTP. Τέτοιοι περιορισμοί είναι, επί παραδείγματι, ότι τα δεδομένα θα υποβάλλονται σε επεξεργασία με αποκλειστικό σκοπό την πάταξη της τρομοκρατίας, ότι η πρόσβαση σε αυτά επιτρέπεται μόνον εφόσον προϋπάρχει κάποια σχέση με τρομοκρατική δραστηριότητα (πράγμα που σημαίνει ότι απαγορεύεται η «εξόρυξη» δεδομένων) και ότι τα δεδομένα απαλείφονται υποχρεωτικά μετά την πάροδο συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Επιπλέον, οι «Δεσμεύσεις TFTP» ορίζουν ότι η Επιτροπή δύναται να διορίσει «διαπρεπή Ευρωπαίο», ο οποίος θα διενεργεί ελέγχους και θα υποβάλλει εκθέσεις στην Επιτροπή σχετικά με τη

¹ Οι «Δεσμεύσεις TFTP» έγιναν δεκτές από την Ευρωπαϊκή Ένωση με επιστολή της 29^{ης} Ιουνίου 2007. Οι «Δεσμεύσεις TFTP» και η επιστολή της ΕΕ για την αποδοχή τους δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα ΕΕ C 166 της 20.7.2007, σ. 18, και ΕΕ C 166 της 20.7.2007, σ. 26, αντιστοίχως.

συμμόρφωση του Υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει.

- Τον Μάρτιο του 2008, η Επιτροπή ανακοίνωσε τον διορισμό του δικαστή Jean-Louis Bruguière ως «διαπρεπούς Ευρωπαίου» σε σχέση με το TFTP· καθήκον του ήταν να ελέγχει κατά πόσον το TFTP εφαρμόζεται πράγματι σύμφωνα με τις σχετικές δεσμεύσεις. Ο δικαστής Bruguière ολοκλήρωσε την πρώτη του έκθεση τον Δεκέμβριο του 2008. Η έκθεση, η οποία υπεβλήθη στο Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων τον Φεβρουάριο του 2009, καθώς και στην Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τον Φεβρουάριο και τον Σεπτέμβριο του 2009, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ συμμορφώνεται με τους όρους των «Δεσμεύσεων TFTP». Στην εν λόγω έκθεση διατυπώνεται επίσης το συμπέρασμα ότι το πρόγραμμα TFTP έχει αποδειχθεί πολύ χρήσιμο για τη διερεύνηση του φαινομένου της τρομοκρατίας από τις αρχές των κρατών μελών και ότι οι αρχές των κρατών μελών είναι αυτές που έχουν ωφεληθεί πρωτίστως από τις πληροφορίες που αντλούνται μέσω του TFTP². Προς το παρόν, δεν υπάρχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση κάποιο πρόγραμμα που να είναι παρόμοιο με το TFTP.

- Η συμφωνία αποσκοπεί στην πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, σεβόμενη συγχρόνως τα θεμελιώδη δικαιώματα, ιδίως δε την αρχή της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η συμφωνία της 30ής Νοεμβρίου 2009 μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στο πλαίσιο της εφαρμογής του «Προγράμματος Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας» αποσκοπεί στη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων τα οποία διατυπώνονται στο άρθρο 6 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και των αρχών της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας αναφορικά με το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και στην προστασία των προσωπικών δεδομένων σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι, προκειμένου για τις συμφωνίες που καλύπτουν τομείς στους οποίους εφαρμόζεται η συνήθης νομοθετική διαδικασία, το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας, αφού εξασφαλίσει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

²

Η έκθεση του «διαπρεπούς Ευρωπαίου» η οποία εξεδόθη τον Δεκέμβριο του 2008 περιλαμβάνει διάφορα παραδείγματα περιπτώσεων στις οποίες πληροφορίες σχετικές με την κρατική ασφάλεια οι οποίες αντλήθηκαν μέσω του TFTP τέθηκαν στη διάθεση των αρχών κρατών μελών της ΕΕ για τους σκοπούς της διερεύνησης, πρόληψης και πάταξης της τρομοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην έκθεση αναφέρεται επίσης ότι, από το έτος 2002 και μετά, οι αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών έχουν γνωστοποιήσει στα κράτη μέλη περίπου 1400 στοιχειοθετημένες υπόνοιες για παράνομες δραστηριότητες οι οποίες σχηματίστηκαν μέσω του προγράμματος TFTP.

- Επομένως, η Επιτροπή συνιστά στο Συμβούλιο να εκδώσει, αφού εξασφαλίσει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στο πλαίσιο της εφαρμογής του «Προγράμματος Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας».

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Ηνωμένες Πολιτείες στο πλαίσιο της εφαρμογής του «Προγράμματος Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας»

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 82 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο α), σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α),

την πρόταση της Επιτροπής,

την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου³,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 27 Ιουλίου 2009, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Προεδρία του Συμβουλίου, επικουρούμενη από την Επιτροπή, να αρχίσει διαπραγματεύσεις με σκοπό τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στο πλαίσιο της εφαρμογής του «Προγράμματος Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας».
- (2) Δυνάμει της απόφασης του Συμβουλίου 2009/XXX της 30ής Νοεμβρίου 2009⁴, η συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από την ΕΕ στις ΗΠΑ στο πλαίσιο της εφαρμογής του «Προγράμματος Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας» υπεγράφη στις [ημερομηνία], υπό την επιφύλαξη της σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

³ EE C [...] της [...], σ. [...].

⁴ EE L [...] της [...], σ. [...].

- (3) Βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 2 της συμφωνίας, οι διατάξεις της ισχύουν προσωρινώς από 1^{ης} Φεβρουαρίου 2010 μέχρι την έναρξη της ισχύος της.
- (4) Η συμφωνία δεν έχει συναφθεί ακόμη. Λόγω της θέσης σε ισχύ της συνθήκης της Λισαβόνας την 1η Δεκεμβρίου 2009, οι διαδικασίες που ακολουθούνται προς τον σκοπό αυτό από την Ευρωπαϊκή Ένωση διέπονται από το άρθρο 218 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (5) Η συμφωνία ενδείκνυται να συναφθεί.
- (6) [Δυνάμει του άρθρου 3 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία συμμετέχουν στην έκδοση της παρούσας απόφασης.]
- (7) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από τη συμφωνία ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Με την παρούσα απόφαση, συνάπτεται η συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στο πλαίσιο της εφαρμογής του «Προγράμματος Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας».

Το κείμενο της προς σύναψη συμφωνίας επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου καλείται να ορίσει το πρόσωπο που εξουσιοδοτείται να προβεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ανταλλαγή εγκριτικών πράξεων που προβλέπεται στο άρθρο 15 της συμφωνίας, προκειμένου να εκφραστεί η συναίνεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δεσμευτεί από τη συμφωνία.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της έκδοσής της. Δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Η ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Jacques BARROT
Μέλος της Επιτροπής*